

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

**بررسی تأثیر برنامه تمرین شناختی بر خشونت افقی در پرستاران شاغل در
بیمارستان روان پزشکی روزبه**

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته روان پرستاری

نگارنده

ایوب ایار

استاد راهنما

دکتر ترانه تقوی لاریجانی

اساتید مشاور

دکتر فاطمه نوغانی

شیما حقانی

۱۳۹۸

بررسی تأثیر برنامه تمرین شناختی بر خشونت افقی در پرستاران شاغل در بیمارستان روان‌پزشکی روزبه

چکیده

مقدمه: یکی از مشکلات جدی و مهمی که امروزه در سازمان‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی وجود دارد خشونت در محیط کار است که یکی از انواع آن خشونت افقی است و می‌تواند اثرات گسترده و دائمی بر سازمان و نیز بر کیفیت زندگی کارکنان در ابعاد مختلف جسمی، روحی و رفتاری و کیفیت مراقبت از بیمار تأثیر بگذارد. تمرین شناختی یک فرایند ذهنی و تکنیکی است که فرد را با موقعیت‌های تنش‌زا و واکنش‌های منطقی به آن موقعیت آشنا می‌سازد و دانش و آگاهی فرد را در رابطه با آن بالا می‌برد که موجب افزایش اعتمادبه‌نفس وی می‌گردد و شخص با تمرین قبلی در مورد موقعیت‌های مختلف در هنگام روبرویی با موقعیت تنش‌زا به راحتی از دانش خود استفاده می‌کند که موجب مرتفع شدن مشکل می‌گردد. این پژوهش باهدف تعیین تأثیر برنامه تمرین شناختی بر خشونت افقی در پرستاران شاغل در بیمارستان روان‌پزشکی روزبه انجام گردید.

روش کار: این پژوهش از نوع کار آزمایشی بالینی با روش نیمه تجربی است. نمونه‌های پژوهش ۷۴ نفر از پرستاران شاغل در بیمارستان روان‌پزشکی روزبه، دانشگاه علوم پزشکی تهران که بر اساس معیارهای ورود انتخاب و سپس به روش تخصیص تصادفی ساده با استفاده از جدول اعداد تصادفی به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند. ابزار مطالعه شامل اطلاعات جمعیت شناختی، پرسشنامه دومونت جهت بررسی خشونت افقی بوده که پیش از شروع مداخله و همچنین ۴-۶ هفته بعد از اتمام مداخله توسط پرستاران تکمیل گردید. پرستاران در گروه آزمون ۴ جلسه دوساعته ۱ بار در هفته آموزش تمرین شناختی برای مقابله با خشونت افقی را دریافت کردند. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و همچنین آمار استنباطی (کای دو، دقیق فیشر، تی مستقل، تی زوجی، من ویتنی و مک نمار) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام گرفت.

یافته‌ها: قبل از مداخله میانگین نمرات ابعاد خشونت افقی در دو گروه تفاوت معناداری را نشان نداد که شامل رفتار خشونت‌آمیز از سمت پرستار ($P=0/18$)، تجربه خشونت از سمت همکاران ($P=0/84$) و تجربه خشونت از افراد و گروه‌های خشونت‌کننده ($P=0/27$) بود. درحالی‌که پس از مداخله این تفاوت در مورد بود ($P<0/001$).

نتیجه‌گیری: بر طبق یافته‌های این مطالعه آموزش تمرین شناختی می‌تواند به‌طور مؤثری در کاهش بروز خشونت افقی در محیط کاری پرستاران و کاهش عوارض و اثرات آن بر پرستاران و مراقبت از بیماران و نیز کاهش هزینه‌های سازمان مؤثر باشد.

کلیدواژه‌ها:

خشونت افقی، تمرین شناختی، پرستاران، بیمارستان روان‌پزشکی

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:
**The Effect of Cognitive rehearsal Program on Horizontal
Violence in Nurses Working in Psychiatric Hospital**

A thesis submitted as partial fulfillment of the requirement for Master of
Science (MSc) in psychiatric nursing

By:
Ayoob ayar

Supervisor:
Dr. Taraneh taghavi larijani

Consultant:
Dr. Fatemeh noughani

Statistic consultant:
Shima haqqani

2019

The Effect of Cognitive rehearsal Program on Horizontal Violence in Nurses Working in Psychiatric Hospital

Abstract

Introduction: One of the major and serious problems that exist today in health care organizations and centers is violence in the workplace, one of which is horizontal violence and can have widespread and permanent effects on the organization as well as on the quality of life of employees in various physical, Affect the psychological, behavioral, and quality of patient care. Cognitive rehearsal is a mental and technical process that familiarizes a person with stressful situations and logical reactions to that situation and enhances one's knowledge and awareness about it, which increases one's self-confidence and practice with the person. Prior to dealing with different situations when confronted with a stressful situation, he or she simply uses his / her knowledge to solve the problem. The purpose of this study was to determine the effect of cognitive rehearsal program on horizontal violence in nurses working in Roozbeh Psychiatric Hospital.

Method: This study is a quasi-experimental clinical trial. The study samples were 74 nurses working in Roozbeh Psychiatric Hospital, Tehran University of Medical Sciences, who were selected based on inclusion criteria and then divided into two experimental and control groups using simple random allocation method. Data collection tools included demographic information, Dumont questionnaire to check horizontal violence that before the intervention and 4-6 weeks after the intervention was completed by nurses. Nurses in the experimental group received 4 sessions of 2-hour sessions once a week of cognitive rehearsal training in coping with horizontal violence. Descriptive statistics (frequency, percentage, mean and standard deviation) as well as inferential statistics (Chi-square, Fisher exact, independent t-test, paired t-test, Mann-Whitney and McNemar) were used for data analysis. Data were analyzed using SPSS 16 software.

Finding: Before intervention, the mean scores of horizontal violence dimensions in the two groups did not show any significant difference between nursing ($P = 0.18$), coworker violence ($P = 0.84$) and individual and group violence. Violent patients ($P = 0.27$). However, after the intervention this difference was about ($P < 0.001$).

Conclusion: According to this study, cognitive rehearsal training can effectively reduce the incidence of horizontal violence in the workplace of nurses and reduce the complications and its effects on nurses.

Keywords: cognitive rehearsal, lateral violence, horizontal violence, psychiatric hospital